

KIIRTÓS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

Bányásznapi

fotó: Franyóné Pálinkás Margareta

Augusztus végén, az a megtiszteltetés ért, hogy meghívást kaptam a szeptember 3-án, testvértelépülésünkön, Mogyorósbányán megrendezésre kerülő bányásznapi ünnepre. Az immár 71. megrendezésre kerülő bányásznapi megemlékezés alapötletét az 1942. július 31-én történt bányaszerencsétlenség adta.

Előtte is voltak emberáldozatok, tragikus sorsok. Tudták, hogy az életüket kockáztatják, de mégis a mindennapi megélhetés reményébe, bátran erejük megfeszítésével rá voltak kényszerítve erre a fizikailag is megerőltető és az egészségre is igen káros munkára, ami megélhetést adott.

Előfordult bizony, hogy a bányaszerencsétlenségben meghalt édesapát, a legényke korú fiának kellett leszállnia a bányába, így biztosítva a család szűkös megélhetését.

Áldozatok voltak a család hozzátartozói is!

Mekkora lelkiemelő kellett a munkatársaknak ahhoz, hogy ki tudják hozni a testeket.

Micsoda lelkitusa kellett ahhoz, hogy ismét lemenjenek. A II. Világháborús bajokat, gondokat az 51 bányász életét követelő tragikus

bányaszerencsétlenség is súlyosbította. A szerencsétlenség által elhunyt tizenhárom mogyorósbányai bányász egymás mellett eltemetve alussza végső álmát. A tiszteletadás a szépen felállított síremlékek előtt történik.

Idén, az utóbbi évekhez hasonlóan ismét példaértékű közös összefogással rendezett megemlékezést, az Önkormányzat és annak vezetője Ifjú Havrancsik Tibor, és a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és annak vezetője Hévízi Pál, valamint a Bányász Szakszervezet.

A megemlékezés kegyeleti koszorúit is e három szervezet képviselői helyezték el.

Az iskolás gyerekekből minden egyes sírnál, egy-egy száll virággal kezükben, vigyázzállásban álltak az ünnepi műsor alatt.

A koszorúzást követően ennek a virágnak a sírra való elhelyezésével rótták le kegyeletüket a munka frontján tragikus körülmények közt elhunyt bányászoknak. Akik családjuknak megélhetést biztosítva elhunytak a munka frontján.

A szertartás a magyar Himnusz eléneklésével vette kezdetét, a közös miatyánk, valamint Tibor atya

fotó: Franyóné Pálinkás Margaretta

csodálatos szívhez szóló beszédje sok jelenlévőnek könnyeket fakasztott a szemére. Mészáros Istvánné csodálatos szervezésével a gyerekek konferáltak, és szintén igen szépen szerepeltek.

Az utódok nem felejtene, bizonyíték rá az, hogy igen szép számmal jelennek-jelentek meg immár 71. a dombba nyúló igen rendezett és szépen ápoltságban. Az elhunytak utódai felelevenítették a régmúlt történeteket.

A megemlékezés végén igen nagy átérzéssel énekelték el a bányászhimnusz

Bús merengéssel végignézve a sírfeliratokat kitűnik, hogy három nemzet alkotta a hajdani bányásztelepülést, melyet most már bánya, jelző

nélkül Mogyorósnak lehetne nevezni. A települést, alapító magyarokat, szlovákokat és németeket, a kemény, sokszor kegyetlen közös sorsuk kovácsolta össze egy közösségé, ennek szellemében tudott ilyen rangos településsé fejlődni.

Bányászhimnusz

(rövidített szöveg)

Szerencse fel! Szerencse le!

Ilyen a bányász élete.

Váratlan vész rohanja meg.

Mint bérc tetőt a fergeteg.

Nem kincs után sóvárgok én,

Bányázkislányt óhajtók én.

Bányázkislányt óhajt szívem,

Ki szívében bányász legyen.

És hogyha majd a föld ölében

Végóráinkat éljük,

Isten kezében életünk,

Ő megsegít, reméljük!

Te kisleány ne bánkódjál

Bányázként halni szép halál!

Egekbe szállani fel, fel!

Szerencse fel! Szerencse fel!

Szerencse fel!

A munka frontján életüket áldozók is hősök

Mind hősök ők, s mind igaz hazafi!

Mindannyian hősök voltatok ott lent a mélyben. Még a természet erőit is legyőztétek, mert győztétek erővel. Erősek voltatok akaratban és erőben. Nem tudtok veszíteni a munka frontján! Nem ismertetek lehetetlent, mert annyira erősek voltatok. Büszkék lehetnek rátok az utódok.

Közös lett sorsotok, és közös lett arcotok, a szénportól. Jó szerencsét! – köszöntetek egymásnak. Mikor reggel vitt a bányászbusz, nem zavartatok egymást hangos beszéddel, hadd merengjen el még, aki álmos. Miután leszálltatok a buszból, és az akna felé ballagtatok, nehéz azt most

tollal írásba foglalni, hogy mire gondoltatok. Mikor beléptetek az öltözőbe, utcai ruhátokat abban a reményben, hogy még szükségetek lesz rá szépen rendben, összeraktátok. Ahogy vettétek fel a munkásruhát, és a hozzátartozó kobakot, és a bányászcsizmát, a föld feletti emléketek kezdett elhalványulni, mert a munkátokra kellett ésszel és teljes fizikummal koncentrálni. A létszámmellenőrzésnél, csak bólintottatok és jó szerencsét kívántatok.

Miután leértetek a munka frontjára, minden, ami kinti, már a múlté lett. Elindultatok, befelé

fotó: archív felvétel

gyalogszerrel. Mikor elővillant egy lámpa, a kimenő jó szerencsét köszöntésre, Jó szerencsét

feleltetek. Hordtátok a dúcokat és pallókat a fejtésre, így teremtvén biztonságot a fejetek felett. Egyre kevesebben vannak már a munkatársak közül, akik most, immár a hetvenegyedik bányásznapon egy szívszorító jó szerencsét köszöntéssel emlékezzenek.

„A bányászok a világ legjobb emberei, így szól a régi mondás! Ugyanakkor az ő életük a legrosszabb a világon. „Cserébe.” Fizikai munka, ráadásul a föld alatt, hidegben, vagy sáros melegben, sötétben, szűk helyen víz, robbanás, gáz és omlásveszélyben. Elektromos vezetékek között a vizes környezetben, stresszben a normateljesítés és belső intrikák miatt. Mindezt „természetesen három műszakban. Kialvatlanul, biológiai ritmus nélkül. Erről szól a könyvem minden novellája.”

Idézet a KESERVES BÁNYÁSZKENYÉR C, könyvemből

Nagy emberek bölcs mondásai

12 idézet Tibor atya gyűjteményéből

- Sosem láttam a sast azon aggódni, vajon mit gondol róla a veréb.
- Senkit sem utálnak jobban, mint azt, aki igazat szól.
- Minél jobban eltávolodik egy társadalom az igazságtól, annál inkább utálni fogja azokat, akik kimondják azt.
- A félelemben tartott emberek a legjobban irányíthatóak. A félelem pedig a tudatlanságból származó poráz.
- Nem az számít, amit nem tudsz, hanem amiről tudod, hogy nem igaz.

- Nincs az erény, amelyet a szegénység meg nem rontana.
- Barátok vannak. De igaz barátok nincsenek.
- Az ember sose a legjobb nadrágját vegye fel, ha a szabadságért harcba indul.
- Hagyjuk a holtakra a dicsőség halhatatlanságát, de az élőknek adjuk meg a szeretetet, halhatatlanságát.
- A féktelenséget jobban kell oltogatni, mint a tűzveszedelmet.

Csehszlovákia megszállása

1968. augusztus 20-án este 23 órakor Csehszlovákia területére lépett a Varsói Szerződés több tagállamának hadserege. A Szovjetunió, az NDK, Lengyelország, Magyarország és Bulgária egységei vettek részt az akcióban. Mintegy 27 hadosztály, majdnem félmillió katona, ezer repülőgép és kb. hat-hét ezer tank lépte át a határt. Magyarország 12 500 katonát, 155 harckocsit, 200 löveget, 2 000 egyéb járművet adott az akcióhoz. A magyar alakulatok végrehajtották feladatukat, az

általuk megszállt területen 10 helyőrséget hoztak létre.

Kivonat, a napjainkban megjelent, KATONAKÖNYV Megjártam Csehszlovákiát 1968 címen megjelent könyvemből.

....A mi kicsi, mindössze négyfős alakulatunk azonban még kint maradt szolgálatban néhány napig, a hajdanában, az országgyarapítónak is elnevezett Horthy Miklós kormányzó, harminc évvel előtte visszaszerzett területen. A hajdani

Nagy Magyarországnak ezen a területén járőröztünk. Fő szálláshelyünknek megmaradt a Léván most is meglévő épület a Hotel Rozkvet. Mi négyen a legfelső szinten kaptunk két zuhanyozós szobát. Rendfokozat szerint foglaltuk el őket. Főhadnagy elvtárs az alakulatunk parancsnoka, és politikai tiszt, a már nyugdíjas éveiről álmódzó Králik főtörzsőrmester elvtárssal került egy szobába. Ehhez viszont hozzá kell fűznöm, hogy valami oknál fogva, a politikai tisztünk, parancsnokunk, mintha elfelejtette volna a katonai szabályzatnak megfelelő nyelvezetet, egyszerű népi nyelven beszélt velünk. Eleinte még bevonulásunk kezdetén, Rétságán is koccingatott velünk, Králik főtörzs elvtárs által beszerzett italokkal, de látszott rajta a feszélyezettség. Mi azonban, a katonai szabályzatnak megfelelően továbbra is parancsnokként adtuk meg feléje a tiszteletet. Nagyon érdekes dolgok voltak ezek, hiszen mintha össze lettünk volna nőve. Kissé eklatens hasonlatként leírhatom, hogy szinte még pisilni sem tudtunk elmenni egymás tudta nélkül.

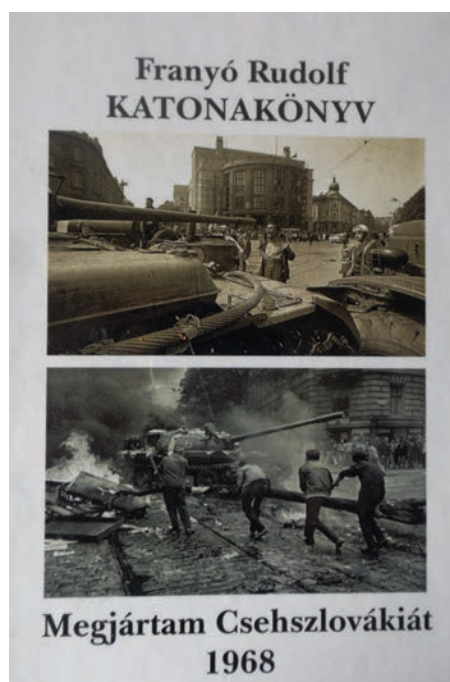
A katonai precizitás az utánunk buszon utazó közvetlen előjáróink szervezésével megvolt.

Azt, hogy a kapott felsőbb politikai vezetés parancsai – utasításai alapján, dolgozták ki a napi útvonalunkat, vagy mint főtisztek a saját hatás körükben jártak el, még most sem tudom eldönteni.

Akkor 19 évesen, talán ez érdekelt a legkevésbé. Most viszont logikailag elemezve a dolgokat, úgy gondolom, hogy napi felderítéseinket, amiket parancsnokunk, miután megérkeztünk szálláshelyünkre összesített, megírta és minden este hat órakor levitte a földszinten elszállásolt főtisztjeinkhez.

Azok a jelentések, még aznap tovább kerültek, a közös szovjet-magyar politikai vezetéshez.

Ott a „főírástudók” megtárgyalták, és a reggeli eligazításakor, amin szintén csak a politikai összekötő tisztünk a főhadnagyunk vett részt,

kaptuk meg a napi útvonalat, aminek tapasztalatait, este írásba foglalva levitte a földszinten tartózkodó főtisztekhez. Így teltek napjaink.

Előfordult, hogy Léván lévő állomáshelyünkől nagyobb távolságra, és több anyaggyűjtésre, felderítésre kaptunk feladatot. Szállást, ha nem is nagy ovációval, kísérve de mindig találtunk. Parancsba kaptuk, hogy sötétedés előtt keressünk biztonságos szálláshelyet. Ezt a parancsot minden esetben betartottuk.

Házaknál, tehát családoknál nem aludhattunk. Ennek ellenére,

mindig sikerült, szállást találnunk. A lakosság, már kevésbé tekintett ellenségnek, hiszen a Lévát megszálló magyar páncélos alakulatok, melyek a parancsokat teljesítve – a Léván állomásozó harckocsi ezredet lefegyverezték, és a város fontosabb épületeit elfoglalták, már kivonultak Csehszlovákiából.

A helyi lakosság velünk való kapcsolatáról azonban le kell írnom, hogy a kezdeti időszakban a magyar csapatokkal való kapcsolatot nemzetiségekre való tekintet nélkül elutasította. Tehát a felvidéki magyarság is! Ez viszont nagyon érdekes, hiszen csak három évtizeddel Horthy katonái után ismétlődött meg a megszállásunk.

Valamelyik vacsora utáni kötetlen beszélgetésünkön, ezt fel is vettem Králik főtörzsőrmester elvtársnak, aki erre miután kiürítette poharát, s megtörölte bajuszát válaszolt:

- Akkor felszabadítóként érkeztek ide Horthy Miklós katonái köztük, mint „standbeli” (sorkatona) én is. Virágessövel fogadtak bennünket!

- No, erről most ne is álmódjon főtörzsőrmester elvtárs, mert mi most megszállóként érkeztünk ide. Tudja nagyon jól, hogy Csehszlovákia igen éles hangon utasította el a beavatkozást, és kiállt a szlovák nemzetiségű Dubček mellett. – mondtam mosolyogva, mint századírnok, akit tolmácsnak vezényeltek a különleges alakulathoz.

Nekünk viszont parancsba lett adva, hogy a minket érő atrocitásokra, provokációkra ne

reagáljunk. Ezzel próbáljuk elkerülni az események eldurvulását. Ugyanakkor tudtuk, hogy a biztonság kedvéért a megfelelő harci hadtesteket készenlétbe tartották. Az egész megszállás alatt a magyar katonák csak járőrözés alatt léptek, léphettek érintkezésbe a lakossággal.

Ilyenkor többnyire annak hangulatáról, politikai véleményéről, illetve az esetleges rendbontásokról, ellenforradalmi propagandáról kellett tájékozódniuk.

Miután csapataink magasabb politikai szempontokból kivonultak, a mi négyfős alakulatunk kapta feladatul ezt a fajta tájékoztatásszerzést. Járőrözéseink során, volt, amikor az utak mentén eredtünk beszélgetésbe a lakossággal, szlovák nyelven tolmácsolásom segítségével, illetve több esetben magyarul. Az így gyűjtött információkat – azok tartalmától függetlenül, le kellett jegyezni a járőr naplóba. Általában, de leginkább akkor, amikor a megkérdezettek tudtak magyarul parancsnokunk végezte a kérdezősködést.

Szlovák ajkúakkal való beszélgetéseket, akkori szlovák nyelvtudásom szerint rögtön magyarul írtam le. Ezt főhadnagy elvtárs még kifinomította, és úgy írta be a járőrnaplóba...

.... Minket, egyszerű sorozott katonákat, de még a tiszthelyetteseinket is a saját dolgaink érdekelték: A mi kis négyfős különítményünkkel, szinte senki nem foglalkozott, mintha nem is lennénk. Mikor nem volt velünk a politikai főhadnagy, ezt azon nyomban ki is használtuk italbeszerzésre. Akkoriban is nagyon finom, és a mi árainkhoz képest olcsó sörök voltak a szlovákoknak. Sörökkel viszont az volt a bajunk, hogy hamar megtelt vele a szimatszatyrunk (gázálc táskáink). Főhadnagyunk biztos tudott a csínytevéseinkről, de neki magasabb szintű pártfeladatok nyomták vállát. Esténként mikor együtt voltunk őt is megkínáltuk a szálloda kávécsészéibe töltött nedűből. Elfogadta, és minél többször kínálta főtörzsőrmesterünk, annál barátságosabb lett, és elaludt.

Nagyon finoman, nehogy felébredjen, lefektettük.

-Hagyjuk aludni, hadd álmodjon a proletárdiktatúra győzelméről!

-Jegyezte meg a palóc tizedesünk, a „sofőrünk” huncut mosollyal. Nem volt bőbeszédű, de egy

kétmondatos huncut megjegyzése szinte minden beszédünkhöz akadt a tarsolyában. Másnap vezérkari, helyzetelemzést, tartott politikai parancsnokságunk. Ezen természetesen mint az operatív egység parancsnokának főhadnagyunknak is ott kellett lennie.

-Králik elvtárs, ma nem lesz járőrözés felszerelés, és fegyverkarbantartást kell tartani! Délután pihenő szabadprogrammal.

-Adta ki az utasítást főhadnagyunk.

-No, akkor én hozzáfogok, előbb végzek – szóltam csak úgy mintha magammal beszélnék, és indultam a szobám felé.

-Ó nem szabad elkapkodni azt a karbantartást!

-Azzal is telik az idő főtörzs elvtárs. Mikor egymás közt voltunk lerövidítem rangjelzését, de soha nem szólt érte.

Ő is ugyanúgy, vagy talán még jobban várta már a leszerelést.

Legjobban viszont Makai tizedes Pásztó Tsz. Gépszerelője és kiváló traktorosa, mert neki már ott lapult zsebében a százcentis vászonszalag.

Minden reggeli után meg görgette, simogatta, játszadozott vele, majd nagyot sóhajtván révetegen, enyhén nedves szemekkel maga elé nézve megszólalt:

- Hej, mikor fogom már megtudni a leszerelés időpontját. Laktanyában, fenyítés járt volna már csak a szalagért is, hát még az ilyen megnyilvánulásért, most harci helyzetben, talán még futkosó (katonai börtön) is.

Főhadnagyunkban azonban látszódott sugárzott valami, amit ha nem ment volna katonának, talán még meglelelkőségnek is nevezhetném. Egy dolog biztos, hogy csapattisztként, ahol nem igazán a humánusság, hanem a szigorú katonai vasfegyelem az elsődleges, ott talán még nyugdíjas koráig sem lépett volna előre rendfokozatában.

Főtörzsőrmesterünket már úgyszintén nem igazán érdekelte a katonásdi. Inkább józan mérlegelő palóc ésszel feladatát teljesítve visszahúzódott, és álmodozott a szőlősökről, mivel az öröklés által most már kettőnek kell viselnie gondját.

-Megélnék én a nélkül is, főleg ha nyugdíjazáskor elléptetnek alhadnaggyá, így alhadnagyi teljes fizetést kapok nyugdíjként.

Szokta mondani csak úgy magában esténként.

Kérdőíves felmérés a település fűtési helyzetéről

A WWF Magyarország felkérésére önkormányzatunk mintatelepülésként csatlakozott egy nemzetközi projekthez, amely többek között a lakossági tűzifa felhasználását vizsgálja. Olyan települést kerestek, ahol nincsen kiépített földgázvezeték, így a tűzifán kívüli más fűtési módok lehetősége korlátozott.

A projekt célja megvizsgálni, hogy településünkön egyrészt milyen lehetőségek vannak a tűzifa hatékonyabb felhasználására, másrészt pedig milyen alternatívák vannak annak esetleges kiváltására energiahatékonyságon (pl. épületszigetelés), vagy más fajta, fenntartható fűtési megoldáson (pl. hőszivattyú, minitáv hőrendszer) keresztül. A végeredmény egy hatástanulmány lesz, amelyre majd lakossági

fórumon keresztül visszajelzéseket is várnak. Egy ilyen tanulmány jó alapot jelent a konkrét megvalósítást lehetővé tevő későbbi pályázatok fejlesztéséhez.

Első lépésként a jelenlegi fűtési helyzetet szükséges felmérni.

Ehhez a WWF Magyarország munkatársai augusztus végén minden háztartást fel fognak keresni, egy kb. 10-12 percet igénybe vevő kérdőívvel, amely az épület energetikai jellemzőire, a fűtési szokásokra kérdez rá.

A minél pontosabb helyzetfeltárás a településünk közös érdeke.

Tóth Attila
polgármester

Hagyomány

Közüvéleménykutatások szerint Hitler vált a világtörténelem leggyűlöltebb emberévé. Az egész világot le akarta győzni. Ehelyett őt győzte le a világ. Őt gyűlölte meg az egész emberiség a halálgyárjai miatt, és őket /a németeket/ foglalta el minden szövetséges. Ezt a százalmas hagyományt vette át az egész fehér keresztény világ, akik már fehérnek sem merik nevezni magukat, miközben a négerek nevezhetik hazájukat Nigériának,

Nigernek. Az egész muszlin és színesbőrű világot képesek voltak a fehér keresztények maguk ellen hergelni.

Védekezni pedig, még csak nem is hajlandók az inváziójuk ellen. Képesek pedig végleg nem. Tablettával harcolunk a népességrobbanásban élők ellen. Ez bizony százalmas!

Losonci Miklós

Lakossági fórum Tothfalusi Anna

Tothfalusi Anna képviselő testületi tagnak köszönhetően, már a lakossági fórumot követő napon olvashattuk az ott elhangzottakból a lényegét. Igen célratoró, „csak a lényegét, de minden lényegest” munkát végzett. Több ilyen odaadó testületi tagra lenne szükség!

Tisztelt Lakosság!

Szeretném Önöket röviden tájékoztatni a tegnapi esti lakossági fórumról.

Mindenekelőtt hálás köszönetet szeretnék mondani a testület nevében azoknak, akik eljöttek. Több, mint 50-en vettek részt, és mi ebben annak a jelét látjuk, hogy egyre szaporodik azon lakosok száma, akik érdemesnek tartják időt, energiát belefektetni a közös munkába, és nem tekintik üres formalitásnak az ilyen alkalmakat.

Igyekszem röviden összefoglalni a leglényegesebb tájékoztatókat, amelyek a honlapon elérhető 300 oldalas dokumentációban részletesen is olvashatóak.

A Polgármester Úr felvázolta a településrendezési koncepciót, melynek alapján került kidolgozásra az új HÉSZ (helyi építési szabályzat). Ennek szakmai szempontjait és a releváns változtatásokat Cseri Gabriella településtervező és Turi Attila főépítész részletesen ismertették és indokolták.

1. Lakóterület növelése

Az elmúlt évek tendenciáját folytatva egyre csak növekszik a kereslet pilisszentlászlói ingatlanok iránt, egyre több család szeretne ideköltözni. A természetvédelmi szakhatóságok egyértelmű álláspontja, amit az önkormányzat is elfogadott, hogy semmilyen bel-területbevonást nem lehet már engedélyezni. Annak érdekében, hogy az igények kielégítésére további házak épülhessenek, csakis a sűrítés irányában lehet elmozdulni, ám ezt az élhetőséget, a faluképet, és az infrastruktúra terhelhetőségét figyelembe véve lehet csak megtenni, azaz racionális és szabályozott kereteken belül.

2. Turizmus

Az önkormányzat a lakosság jogos igényeinek megfelelően a szelíd turizmus mellett köteleződött el és ezt nem jólhangzó szlogenként használja, hanem konkrét lépéseket tett és tervez tenni ebben az irányban. (Szelíd turizmus alatt olyan vendégforgalom érthető, amely a helyi lakosság és a turizmusban résztvevők közötti kölcsönös megértést segíti elő, nem veszélyezteti a meglátogatott területek környezetét, kulturális sajátosságait és a lehetővé teszi a táj megkímélését.)

* annak érdekében, hogy a turisták ne a falun keresztül jussanak el a gyalogtúrák kiindulópontjára, és ne a falu utcáin, közterületein, esetleg egyenesen magánterületeken parkoljanak a kocsijaikkal, az önkormányzat közel 2 éve a falun kívül, a közút mellett vásárolt megfelelő nagyságú területet, annak érdekében, hogy ott kerüljön kialakításra egy megfelelő nagyságú parkoló;

* a leendő parkolóból csak gyalogosan lehet majd megközelíteni a jelenlegi sportöltöző átalakításával létesítendő turisztikai bázist, ahol megfelelő szolgáltatásokat vehetnek majd igénybe a látogatók

3. Fatelep

A településképi elvárásoknak és a társadalmi igényeknek megfelelően az önkormányzat, a szakhatóságokkal egyeztetve új helyet jelölt ki a fatelep számára. A látványon és a zajterhelésen túl itt is fontos szempont volt, hogy ne a falun keresztül közlekedjenek a nagy súllyal megrakott teherautók, folyamatosan rongálva a burkolatot, melynek javítása jelentős terhet jelent a településünk amúgy is szűkös költségvetésében. A kijelölt hely a közútról közvetlenül megközelíthetően, az új parkoló mögött helyezkedik el, a közelség miatt érintett Waldorf Iskolával folytatott egyeztetés értelmében. Fontos tudni, hogy a fatelep megvalósításához az önkormányzat jelenleg kizárólag a szabályozás szintjén tud hozzájárulni, de hosszabb távú célja, hogy majd segítsen az anyagi források biztosításában is.

4. Csatornázás

Falunk legégetőbb problémáját is érintettük, annál is inkább, hogy jelenleg közelebb állunk a megvalósításhoz, mint eddig bármikor, hiszen az önkormányzat aláírta a tervezéssel kapcsolatos szerződést a nyertes ajánlattevővel. A szerződés hatálybalépésének feltétele, hogy az Innovációs és Technológiai Minisztérium végigvigye az adminisztrációs folyamatokat, ami záros határidőn belül várható.

Az októbertől kezdődő közmeghallgatásnak a csatornázás lesz a fő témája: bízunk benne, hogy arra még a tegnapinál is többen el fognak jönni.

Még egyszer köszönjük a részvételt és azt, hogy többen is bizalommal tudták feltenni a kérdéseiket, amelyekre a jelenlevő szakértők és a Polgármester Úr igyekeztek körültekintően válaszolni, és emlékeztetjük azokat, akik nem tudtak eljönni, hogy szeptember 7. ig írásban is le tudják adni észrevételeiket.

Tisztelettel, Tothfalusi Anna

Augusztus 30. margójára

(Lakossági Fórum)

Nagy örömmel vettem tudomásul, hogy az Önkormányzat a 2019-ben a hatóságok és más véleményezésre jogosult szervezetek által véleményezett és 2020-ban elkészített Pilisszentlászlói rendezési terv a lakosság elé került. Ami azt jelenti, hogy még a 2020-as évek előtti adatokkal dolgoztak. Ennek természetesen voltak objektív okai is. A Pilisszentlászlói közösségi oldalon is megjelenő felhívás mellett volt egy lakossági tájékoztató is, mely az óta eltűnt a rendszerből, vagy legalábbis nem találtam meg. A fórumon elhangzottak igen érdekesek és tanulságosak voltak. Egyrészt régi sérelmek kerültek elő, másrészt régóta meglévő és meg nem oldott kérdések jelentek meg a fórumon. Az, hogy ki milyen vehemenciával adta elő a mondani valóját az már az egyéntől függött. Azokat az egyes témákat is kiemelem, melyeket az Önkormányzati Képviselőnő nem érintett a Pilisszentlászlói közösségi oldalon.

A Kékes utca igen kiemelt helyet foglalt el a Fórumban. Végso soron a válaszadásra jogosultak érvelése megfelelőnek tűnt. Mindamellet vannak előnyei és hátrányai a zsákutca megnyitásának. Csakis az ott élők tudják, hogy mi az igényük.

A helyi rendezési tervhez kapcsolódik az esővíz elvezető csatorna rendben tartása. Természetes, hogy a lakos a saját portáját és annak előterét rendben tartja. A most befejezéséhez közeledő csatorna munkálatai következtében annak nyomvonala mellett igencsak kifejtett lett a gaz. Ez a helyzet azzal állt elő, hogy a földet megmozgatták, tehát az építés következménye. A tulajdonost kötelezheti az Önkormányzat a gaz levágására, de akkor a közút felé eső részen ugyanezt meg kell tennie az közút kezelőjének, tulajdonosának, amely nem más, mint az Önkormányzat. Ez még nem történt meg. Az építető csak helyreállíttatja a megfelelő állapotot.

A fórumon természetesen felvetésre került az egész települést érintő turizmus. Nagyon szépen többször elmagyarázták, hogy hol lesz majd parkoló a településen kívül, mely területét az Önkormányzat megvásárolta. Egy később kialakítandó turista

centrumban gondolkodik az Önkormányzat, mely a Béke utcai sportpályán kerül kialakításra. Ezen a területen a turistáknak lesz lehetőségük pihenni. Csak egy kérdés merül fel, hogy eddig miért nem hasznosította az Önkormányzat a sportöltözőt ilyen célra, hiszen az már több éve elkészült, s mivel a foci csapat megszűnt, s a létesítmény csak időszakosan kerül felhasználásra. Esetleg a vándortáborból származó bevétel lehetőséget ad ennek kialakítására. Írom mindezt azért, mert a Béke utca végén lévő telkeket előszeretettel használják a turisták könnyítésre.

A turizmus témájához természetesen kapcsolódik a turistákat szállító gépjárművek hétvégi és ünnepnapra rendszeres problémája. Úgy látszik, akik ide érkeznek, azok közül sokan fittyet hánynak a KRESZ szabályaira. Az, hogy az ilyen problémával kapcsolatban majd a Szentendrei Közterület-felügyelet fog intézkedni, sajnos nem jött össze. A Béke utca végén lévő terület visszaadása a lakosoknak és a turistáknak sokat segítene a gond egy részének megoldásában. A településen kívül lévő parkoló kialakításáig biztos van lehetőség a külső járművek településen kívülre vezetésére, csak meg kell hallgatni a lakosokat és utána ideiglenesen megvalósítani. A polgármester úr által elmondott ellenőrzési idő és annak ára elszomorító, mert nem ad megnyugtató megoldást.

Az önkormányzat helyi rendelkezései betartása és betartatása kötelező a településen élők számára. Ezt felszólaló is megerősítette. Az előírások betartása a helyi építési rendelkezésekre is vonatkoznak. Itt szeretném megemlíteni az Önkormányzat által papír alapon is megjelenített lakossági tájékoztatóját, mely a lakosok és az ingatlan tulajdonosok kötelezettségeit fogalmazta meg. A rendelkezéseket nem elég megfogalmazni és kiadni, hanem azok betartatása annak a feladata, aki ezt kiadta. A településen az építési és az Önkormányzat által kiadott rendeletek betartatására van mód, amely jogszabály alapján lehetséges. Ezt szívesen elmagyarázom az érintett/ek számára.

Egy pár kép a leírtak alátámasztására.

Madárlesen az erdőben

melyet szeptember 10-én 16 órai kezdéssel tartunk. A sok játék mellett Kertész Józsi bácsi mesél a gyerekeknek madarokról és az erdőről, a

gyermekek kézműves foglalkozáson vehetnek részt, és 18 órakor tombola is lesz. Várjuk a kicsiket és a nagyokat is szeretettel!

Dietz Ferenc

A mai gyűlölködés elégedetlenség helyett inkább a szeretet érzése töltsön el, mert sajnos “vannak emberek, akik nem tudnak szeretni úgy, hogy más irányba ne gyűlölködjének.” (Victor Hugó)

“ Az embernek érzelmekre is szüksége van, mert gyengédség és szeretet nélkül az élet csupán afféle lélektelen gépezet.” (Victor Hugó)

“A világ összes anyagai között a szeretnek, van a legerősebb kötőképesége és a legnagyobb teherbíró ereje.” (Spurgeon)

A szeretet mellett az élet legszebb, legjobb

érméről, a szerelemtől se feledkezzünk meg:

“A szerelem minden harmónia között a legdallamosabb: érzése velünk született.” (Balzac)

A szerelem buzgó megfélemlítés mindenről, ami rajta kívül van.” (Victor Hugó)

A szerelem az élet nagy ajándéka, és aki nem nyújtja ki utána a kezét, az sohasem élte az életet a maga teljességében.” (Erskine) A szerelem széppé teszi azt, amink van, visszaadja, amit elvesztettünk, sőt azzal is megajándékozik, ami eddig nem volt a miénk.” (Chamfort)

Közös szolgálat a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Örszolgálatával

A mai napon a Pilisszentlászlói polgárőr egyesület a rendszeres közös szolgálatot látták el a DINPI munkatársával. Ebben az évben a polgárőrség tagjai ismét visszatérő jelleggel járták körbe a település bel és külterületét. A közös szolgálat elsődleges célja a parlagfűvel kapcsolatos ellenőrzés volt. Az egyesületünk több fórumon jelezte a település lakosai felé a parlagfű

megjelenését és hívta fel a figyelmet annak veszélyeire. Az ellenőrzés során, új területeken, elsősorban az esővízcsatorna építésével érintett területeken jelentek meg a növények. Az ellenőrzéshez nagy segítséget nyújtott a DINPI szakembere, valamint az OPSZ és a Baranya Megyei Polgárőr Egyesületek Szövetsége által 2018 szeptemberében megszervezett rendezvényen

elhangzottak. A közös szolgálat a továbbiakban a települést körbevevő erdő egyes területein folytatódott szakmai feladatokat ellátva. A közös szolgálat ismételten bebizonyította, hogy területünkön nagyon eredményes a két szervezet együttműködése.

A parlagfűvel kapcsolatos tapasztalatokat megküldtük Pilisszentlászló jegyzőjének a szükséges hatósági intézkedések megtétele céljából.

Pilisszentlászló, 2021-08-09

Mihics József
egyesületi elnök

30 éves évfordulóját ünnepelte a Polgárőrség

2021. augusztus 14-én a Csongrád-Csanád megyei Mórahalmon ünnepelte az ország az 1991-ben megalakult polgárőrséget. A polgárőrség több mint 60000 tagját képviselhette az a 2500 fő, aki a vírushelyzeti rendelkezések miatt vehetett részt az ünnepségen.

Egyesületünket két tag képviselte, s a jelenlegi visszafogott támogatásból adódó megszorító gazdálkodás miatt saját költségén utaztak az ünnepség helyszínére. Dr. Túrós András országos elnök kiemelte, hogy a polgárőrök stratégiai partnerei a rendőrségnek, a rendvédelmi szerveknek és több nagyvállalatnak, köztük a Magyar Közútnak és a Magyar Postának. A kormány komoly anyagi támogatásban részesíti a polgárőröket. A polgárőrség nemcsak pénzügyi, hanem a működéshez szükséges járműveket, EDR rádiókat, számítástechnikai eszközöket is biztosít a tevékenység korszerű végzéséhez. Az ünnepségen nemcsak a kiemelkedően teljesítő személyeket, az alapító tagokat jutalmazták, hanem a

polgárőrökkel jól együttműködő önkormányzatokat is. Ennek híre minden az országban működő településéhez eljut a média útján is. Az ünnepségen

felszólaltak a rendvédelmi szervek első számú vezetői, s röviden méltatták, értékelték a polgárőrséggel való együttműködést. A Szentendrei Rendőrkapitányság vezetője is a meghívott rendőri vezetők között foglalt helyet. A

magyar honvédség parancsnok-helyettese is gratulált a 30 éves szervezetnek, s további sikeres tevékenységet kívánt. Az ünnepségen a Megyes Püspök megáldotta a jelen lévőket, s általuk a képviselt polgárőrök társadalmát. Az ifjú polgárőrök fogadalma tette még emlékezetesebbé a rendezvényt, s örök nyomot hagyott az esküt tevőkben.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Kedves Rudi!

Váratlanul bukkantam egy kis versre, amely egyetemes érvényű; bármely lapban közölhető, tehát a KÜRTÖS - ben is, ha jónak látod.

A SZERETET GYÓGYÍT

*A szeretet gyógyít, felemel, támogat,
ezzel szolgálhatunk lelkesen másokat.
Olyan energia, ami sosem fogy el,
s ha kapom, úgy érzem, nekem is adnom kell!*

*Szeretettől a szív nagy öröme lelni,
boldogtalan, beteg többé sosem lenne!
Tovább kell hát adnunk a szeretet-lángot,
és jobbá szeretni az egész világot.*

*Ami kiáramlik, az visszatér hozzád,
ha az szeretet volt, szeretetet hoz rád!
Ezzel a tudattal sokkal könnyebb élni:
ahol szeretet van, nincsen okunk félni!*

*A szeretet ezért képes gyógyításra,
szórjuk hát szívünkéből s a lelkünkéből másra!
Gyógyuljon a világ, éljen a szeretet,
váljék gazdagabbá a hétköznapi veled!*

(Aranyosi Ervin)

A már ismert jókívánságokkal és baráti
üdvözlettel:

Pali Esztergomból

Őszike

Ősszel legszebbek a fények. Az augusztusi naplementék egy pillanatra megmutatják a színeknek azt a bársonyos árnyalatát, amelyeket aztán csakis az ősz használ. Ez a színeváltozás különös hatással van az emberre, ha hagyja magát. (Az ember jól teszi, ha hagyja magát, mert ekkor érhetik nagy meglepetések.)

A harsány nyár után az ízek teltebb, lágyabb és csendesebb hangulatokat hordoznak : a sült gesztenye az összebújós szerelmet, a citromhajas mákos guba a réveteg emlékeztetést, a vöröshagymás zsíros kenyér az eltökéltséget, az áfonyás őzgerinc

a kaland varázsát. Az ízekkel ilyenkor lehet a legtöbbet elérni. Valahogy összekötődik bennük a föld és az ég, és olyan a hatásuk, mint soha máskor. Megeshet, hogy egy őszi édesség régen volt harmóniát hoz megdöccent kapcsolatokba, egy-egy pikánsan fűszerezett étel pislákoló érzelmeket éleszt újra, egy kellemesen elkészített fogás a szenvedélyességet meghittséggé szelídíti, egy illatos leves fölött újra megindul a párbeszéd. Az őszi ízei kiegyenlítenek. Mértéket adnak. Ez bennük a művészet. (Náncsi néni Vendéglője)

Ditz Ferenc

Hozzászólás Juszt László írásához

Ferenc József 86-87 éves koráig élt. Egyúttal ő volt a leghosszabb ideig uralkodó. Habsburg császár is. Neki személy szerint már az égvilágon semmi veszténivalója nem volt, amikor hadat üzent Szerbiának 84 éves korában. Kirobbantva az első világháborút. Nem is sejtve, hogy világháború lesz és, hogy nem is az egyetlen. Az Osztrák–Magyar Monarchiában már Bosznia – Hercegovina megszállása előtt is az osztrákok voltak szinte az egyetlen "nemzetiség" és a szlávok együttesen a legnagyobb. S történelem fintora, hogy az egész

magyar történelemben a világ valaha élt leggyűlöltebb embere volt Hitler húzta meg a legpontosabban hazánk etnikai alapú határait. Az első és a második bécsi döntésben, de a világ minden embere keverék. Nagyon sokszorosan!

Losonci Miklós

Hasznos tanácsok iskolakezdésre

Tisztelt szülők és gyerekek. Szeptember az iskola kezdésének időpontja. A nyári pihenésből és kötetlenségből visszatérnek a gyerekek az iskolába. Azért, hogy az iskola és a következő szünidők is gondtalanul teljenek el kérjük, hogy az alábbi tanácsokat fogadják meg.

Az iskolába időben indulj el! A rohanás figyelemzavart szül, mely a közlekedés során veszélyt hordoz magában.

- Gyalogosan közlekedve mindig légy körültekintő, tilos helyen ne lépj az útestre. Az útestre lépés előtt alaposan nézz körül! A gyakorlatlan kisdíák ne szégyellje megfogni felnőtt kísérője kezét.

- Lehetőleg a kijelölt gyalogos-átkelőhelyen, ennek hiányában a legbiztonságosabb helyen menj át a túloldalra!

- Kerüld azt, hogy álló jármű mögül, vagy takart helyzetből lépj le az útra!

- A közút és annak környezete nem játszótér. Erről soha ne feledkezz meg!

- Ha a gyalogosforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülék zöld fénye villog és már leléptél az útestre, akkor szedd a lábad! Ha azonban még a járdán állsz, semmiképpen se indulj el! A fényjelző készülék jelzését mindig tartsd be, amikor szabad az áthaladás, akkor se feledkezz meg a körültekintésről! Elsőbbséged csak akkor van, ha azt meg is adják.

- Ha kerékpárral közlekedsz, ne feledkezz el az első illetve a hátsó világításról, a kerékpár megfelelő felszereléséről, valamint a kanyarodás előtt ne mulaszd el a körültekintést és a kezddel jelezni a kanyarodási szándékodat!

- Tömegközlekedési járműveken való utazáskor kapaszkodj a balesetek megelőzése érdekében! Ne tolakodj, ne rohanj!

- Ha az autóbusz ajtaja nyitva van, de a csengő hangját már hallod, ne szállj le, illetve fel! A vezetőt és az utastársakat magatartásoddal ne zavarod!

- Utasként közlekedve a passzív biztonsági eszközöket (Pl. biztonsági öv) mindig használd!

- Ne feledd! Mindig hazavárnak! Segélyhívó 112

Keresztneveink Jeles napok védőszentek

RÓZA (viterbói) szűz meghalt 1252. Ünnepe: szeptember 4. Már egészen kis gyermek korában kitűnt az irgalmasság cselekedeteinek gyakorlásában és a szigorú önsanyargatásban. Mint Szent Ferenc harmadrendjének tagja már 12 éves korában lelkes szavakkal buzdította polgártársait életük megjobbítására és a császárpártiaktól szorongatott pápa megsegítésére. Emiatt a császárpárti ghibellinek szüleivel együtt kiűzték a városból. Csak II. Frigyes császár halála után térhetett vissza, mikor Viterbóban ismét a pápapárti guefelek ragadták magukhoz a hatalmat.

Már 2 év múlva 17 éves korában meghalt. Tetemei ma is teljes épségben nyugosznak a viterboi klarisszák kolostorában.

TEKLA szűz- meghalt 790 körül. Ünnepe: szeptember 15. Angliában született. Mint apáca Wimbornból rokonával, Szent Lioba nővérrel Szent Bonifác kívánságára Németországba ment a keresztény kultúra terjesztéséért. Itt több helyen megfordult, végül mint apátnő Kitzingenben fejezte be áldásos életét. Thekla név a görögben: Isten dicsőségét hirdető. Nálunk igen ritka névnek számít. (Édesapám nővére aki század elején

született, kereszténységben a Tekla nevet kapta).

JUSZTINA vértanu. Meghalt 303 körül. Ünnepe: szeptember 26. A legenda szerint a triesti születésű Jusztina már 14 éves korában örök szüzességet fogadott, emiatt a kérők bevádolták és a bírák fejvesztésre ítélték. A vallatáson jelen volt egyik kérője, Zénó aki a szentéletű Jusztinának áhitatos fohászára csodás módon hirtelen Krisztus katonájává lett és így vérkersztségével el kapta meg Jusztina mellett, a mennyei vértanúság koronáját. Jusztina a latinban: igaz; Ciprián: ciprusi.

MIHÁLY FŐANGYAL. Ünnepe: szeptember 29.

A Szentírás szerint Isten megteremtve a lelkeket, szabad akarattal ruházta fel őket. Ezzel némelyek visszaéltek, ezek a gonoszlelkek, vezérük Lucifer, de a többiek megmaradtak Isten iránt való hűségben és engedelmségben, ezek az angyalok. Fejük Szent Mihály főangyal, ki a gonosz lelkek legyőzője és a földi életünk üdvösségének közvetítője. Szent Mihály a temetők védőszentje (Szent Mihály lova,) továbbá a lovagiasság védője. Jelentése a zsidóban: Mi-cha-el= ki olyan, mint az Isten.

Tibor atya

Iskolakezdés!

Úgy látszik, hogy nemcsak a gyerekek és a szüleik készülnek az iskola kezdésére. Az iskola kezdésére megjelentek a közmunkások is, akik a dombon segítenek illatosítani és a gyermekek számára még inkább emlékezetesebbé tenni az iskola kezdését. Mindjárt biológia tantárggyal kezdenek, - trágyadomb keletkezése lesz a téma - melyben a ló, a tyúk és a maradékok tananyagrészekkel kezdenek.

Dr. Schweickhardt Gotthilf Egyesületi titkár

Csővár

Idén, augusztus 14-én került megrendezésre a már tradicionálissá vált csővári Nemzetiségi nap. Nefejejs az immár több mint félévszázados historikus énekkarunk, illetve az utódok mint mindig, most is igen nagy elismerést arattak. Ezt a résztvevők, valamint a vendégszolgák igen nagy tapssal jutalmazták. A hegedűs kíséret, még inkább kiemelte, és közrejátsszott a megérdemelt tapshoz. Vendéglátóink részéről a már szintén nagy múltú Asszonyi hang együttes lépett fel a pódiumra. Továbbiakban a Csibaj Banda Acsáról, igen szép repertoárjával, valamint Rákoskeresztúrról a Szlovák Asszonykórus, fellépését jutalmazták igen nagy tappssal és elismeréssel a jelenlévők. A fellépések után következett az evészet-ivászat, ahogy ez lenni szokott. Vendéglátóink, mint mindig, most is kitettek magukért. Nefejejs énekkarunk megfogyatkozva bár, de mint mindig,

Fotó: Fuhl Imre

most is igen nagy sikerrel szerepelt. Sajnos, egyre inkább szomorúan kell tudomásul vennünk, hogy utánpótlás híján kihal majd szlovákságunk főápolója, az igen nagy múltú, és több megbecsülésre és tiszteletre méltó énekkarunk!

F R

Hatvan éve történt Elfeledett történelmünk, tragédiáink

...”Múltjával teljes az egyén, a család, a közösség, és a nemzet!”...

Az elhagyott dömörkapui bányák, mai szemmel.

Elődeink különböző helyeken, különböző munkakörökben próbálták megkeresni a megélhetésükhöz valót. A közeli Dömörkapun lévő kőbánya, ahonnan annak idején kifeszített sodronykötéllel is szállították az útépitéshez kiváló minőségű követ, Szentendrére, vasúti sínekhez közeli, amint a neve is jelzi, Kőzúzó utcába. Ez a bánya számos, főleg kevés földdel rendelkező családnak biztosította szerény megélhetését. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy az odavezető ösvényt – gyalogutat, anyanyelvünkön, most is „Bányárszki- chodnyík –nak (Bányász – ösvénynek) nevezzük. A múlt század ötvenes éveiben fapados buszt kaptak a bányászaink.

Az ötvenes évek végén, magasabb politikai, vagy inkább gazdasági szempontokból, nem tudni, de bezárt a bánya. Bányászainkat átcsoportosították a Dunabogdány feletti kőbányába. Szintén naponta hordta őket oda-vissza a bányászbusz.

A fent jelzett bányába a jobb megélhetés reményében egyre több falubelink járt. Férfiak, legények, akik a kőfaragó mesterséget is

kitanulhatták, de még asszonyok is, akik bizony szintén kemény fizikai munkát végeztek.

Kétkezi fizikai munkájukkal hasították, az embernél magasabb lerobbantott követ és rakták csillébe, majd az összegyűlt törmeléket nehéz sűrű szálú vasvillákkal dobálták külön csillébe, amit a legénykék által vezetett – irányított bányalovak húztak ki a sodronypályához és onnét ment a Dunában lehorgonyzott uszályba.

Történt egyszer, nevezetesen 1961. augusztus 10 –én, hogy a már említett kőbányában dolgozó községbeliek megkérték a buszvezetőt, hogy álljon meg, had fürödjének egyet a Dunában. A fürdés, majdnem kettős tragédiát okozott. V. Vilmost a

munkatársát sikerült kimenteniük az úszni tudó munkatársaknak. Melicher Sándort aki mint lóhajtó a veszélyes kőbányákban soha meg nem sérült,

sajnos már nem tudták kimenteni a hullámsírból. A sok gyermekes család kedvencének ilyen tragikus elvesztése nagy bánatot okozott a szülőknek, testvéreknek, barátoknak. Itt a pilisszentlászlói templomdombi temetőnkben alussza örök álmát.

Örök emlékezet okául: F R

Tisztelt Gyermekes Szülők!

A településünk Polgárőr Egyesülete nevében szólok Önökhöz

. Az önkormányzatunk honlapjára július 19-én felkerült a parlagfű-mentesítési tájékoztató. Ebben nagyon sok információ található ezzel kapcsolatban. Mielőtt megkérdezné bárki, hogy mi közünk van ehhez, leírom az indokokat. Az Országos Polgárőr szövetség egyik feladatának

tekinti az állampolgárok életének, testi épségének védelmét. Ennek egyik része a betegségek elleni védekezésben való részvétel. Ez nem azt jelenti, hogy átveszik a gyógyítók munkáját, hanem azt, hogy segítenek a betegség elleni tevékenységben. Így volt ez a Covid vírus elleni közvetlen védekezés során is. A parlagfű nagyon sok állampolgár életét keseríti meg azzal, hogy

allergiásokká válnak. Tekintettel, arra, hogy Magyarországon igen nagy területen lehet ezzel a növényekkel találkozni, ezért a polgárőrség felvállalta azt a feladatot, hogy minden egyes polgárőr egyesület a saját településen a parlagfű szezonban figyeli a növény megjelenését és tájékoztatja a tulajdonosokat, az ott lakókat a parlagfű mentesítésével kapcsolatban. Ugyanakkor a közterületen megjelenő növényekről tájékoztatja az önkormányzatokat, hogy a szükséges közérdekű védekezést el tudják végezni. Polgárőrségünk is megtette ezeket a feladatokat és a közterületen lévő parlagfűvel kapcsolatban megtette a tájékoztatást az Önkormányzat irányába. Azonban még nem történt meg a jelzett helyeken a növények kaszálása. Első sorban a most átadás előtt álló és földmozgatással járó csatorna építés vonalában jelennek meg parlagfüvek, illetve parlagfű telepek. Tekintettel arra, hogy ezekről a területekről nagy mennyiségű föld került a Waldorf iskola fölötti letarolt területre, ezért ott is megjelent a parlagfű.

A másik, amiért jelzi Polgárőr Egyesület a növény jelenlétét az, hogy azok mellett az útvonalak mellett jelennek meg a növények, ahol kisgyermeket visznek akár babakocsiban, akár gyalog, vagy játszanak a gyermekek. Ilyen például a Petőfi utca patak medrének szélé, mely közterület és a játszótérre vezet. (Erről mellékelek képet.) Vagy a másik a Béke utca végén lévő sport terület, amely közelében lévő árok szélén, illetve az árokban van parlagfű. A sportpálya melletti „fatelepen” nagyon nagy parlagfű telep található. A parlagfű magja nagy távolságra jut, mint ahogy a pollenje is, amely a megbetegedést okozza. Aki allergiás, az tudja, hogy milyen szenvedéssel jár, ezért kell megelőzni a betegséget kiváltó növény jelenlétét. Ez a betegség nem egy egyszerű nátha, mely gyorsan elmúlik, hanem egy egész életet át kísér.

Köszönettel:

Dr. Schweickhardt Gotthilf Egyesületi titkár

Tanévkezdéshez

Ismét eltelt a vakáció, szeptember elején kezdődik a tanév. A több mint egy évszázada funkcionáló iskolánk, állítólag helyi gyerekhiány miatt, vagy magasabb anyagi, de nem erkölcsi szempontokból, már nem a miénk!

Nézegetve, olvasgatva az 1998-ban megjelent Pilisszentlászló története c. könyvemet, az előbbi témával kapcsolatban megnyugvást leltem.

Igen Tisztelt Olvasó! Itt helye nincs sem felháborodásnak, sem kritikának! Történt már ilyen falunk történetében, mégpedig 1905-ben. A már fentebb említett Pilisszentlászló története c. könyvem nem regény, hanem levéltári adatokra támaszkodva készült, sok évi adatgyűjtés által.

Nos, Senváclav (Szentvencel) később Pilisszentlászló iskolájában, mivel szintiszta hívő katolikusok laktak, az csak természetes, hogy katolikus keresztényi oktatás folyt falai közt. Ezt a megállapítást tényként kell kezelnünk, hiszen derék pálos rendi szerzeteseink, mint elnézést a kifejezésért szolgáló népként szlovákajkú katolikusokat hoztak a mai Szlovákia, területéről, ahová a törökök elől „felhúzódtak”. Sokáig szlovák nyelven folyt az elemi négy év tanítás. (6-10 éves

korig).

1905-ben megszűnt a Római Katolikus Egyházi Iskola. Tehát már egy jó évszázaddal ezelőtt is történtek ilyen dolgok!

Akkor is történtek, még inzultusok is a megszűntetéssel kapcsolatban. A modern XXI. Század elején ilyen, már nem volt, mert előbb csak egy, majd később még egy rendőrségi kocsik bennük rendőrbajtársak fölajzott nyilakkal biztosították az akkori honatyáink „bölcs” döntését!

Nos, egy évszázaddal ezelőtt még nem voltak rendőrségi rohamkocsik, de azért a trükközésben már elődeink is jártasak voltak.

Tehát a száztizenhat évvel ezelőtti események röviden, tényszerűen:

1905-ben megszűnt a Római Katolikus Egyházi Iskola. A megszűntetéssel kapcsolatban erős ellentétek voltak a községi jegyző Farnádi Pál és Matyasovszky plébános között. A jegyző rábeszélte a népet, hogy állami iskola esetén nem kell annyit fizetni a tanítónak, ami természetesen tetszett is a népnek. Farnádi jegyző lutheránus lévén sok kellemetlenséget okozott a vallási buzgóságú

plébánosnak. Többek között, mint az a nagytekintélyű plébános úr panaszából kitűnik, a templom bontásából származó zsindelet is erőszakkal vitte el a plébánia elől. Az embereket a vallásosság ellen ingerelte. Bértárláskor a kalapját sem volt hajlandó levenni a templomban, csak a ceremóniamester szigorú megrovása után. Az egyházi iskola építését úgyszintén hátráltatta még

Pasztorek, illetve Dittrich plébánossága idején. Igen Tisztelt Olvasók! Én viszont megemelem, vagy ahogy mondani szokás le is emelem a kalapomat mindazok előtt akiknek sikerült a lutheránus Farnádi Pál jegyzőt követve átruházni elődeink verejtékéből épült iskolánkat.

F R

Tisztelt Csoporttársak!

Lassan vége a nyári szabadságolásoknak, s ismét elkezdődik a hétvégi turista áradat. Nem csak gyalogosok, hanem a gépjárművek nagy száma is gondot fog okozni hétvégeken egyes utakon. Pilisszentlászló a turistáknak mutassa a szebbik és a valódi arcát. A mellékelt szíves fogadtatásokat kellene végre eltüntetni. Talán ideje lenne.

Gotthilf Schweickhardt

Kényszerítés

A világ egyetlen gyereke sem igényli a felnőttektől a szexuális felvilágosítást. Viszont a felnőttek némelyike mégis magyarázni akarja a gyerekeknek a nemiséget. Az óvodások fel sem fogják az egészet. Ezért eleve tilos kellene legyen minden ilyen megrontás, szeméremcsértés. Az átnevelésük ellenkező neműre pedig szexuális bűncselekmény. Még az általános és közép iskolásoknak is tilos

kellene legyen a felvilágosítás kényszerítése, mert a világ egyetlen 18 alattija sem igényli ezt. Kivétel lenne, ha egy gyerek kérdezné, amit sosem tenne.

A fogamzásgátló tablettát 14 éves korról, újra 18 évre kellene visszaemlíteni. Ugyan ilyen fantasztikus lenne, ha a gyerekek sem beszélnének folyamatosan káromkodva a felnőttek jelenlétében.

Losonci Miklós

Mi a különbség?

- Mi a különbség a fiúk és a lányok között?
- A fiúknak nagy lábuk van, a lányoknak kicsi - a lábuk között van a különbség.

Legalább...

...Árnyékban harcolunk. – Válaszolták a görögök a perzsák üzenetére, miszerint annyi nyilunk van, hogy elhomályosítják a napot. Homérosz szerint Odüsszeusznek olyan erős íja volt, hogy mások még felajzani sem tudták, nem hogy megfeszíteni (kihúzni). Ő viszont ezután 10 balta fokán is keresztül lőtt vele. Paris viszont elrabolta szép

Helénét Agamennon öccsének feleségét. A vendégeskedés után. Ezért indultak az athéniek Trója ellen. Archéleusznak azt mondta, az anyja, hogy ha elmegy – sosem tér haza, ha viszont otthon marad – örökké elfelejtik. Paris gyáva volt kiállni párbajra vele, akárcsak Agamennon öccse sem mert kiállni Paris ellen. Ezért Archileusz ölte meg Páris bátyját a párbajban. Ugyanakkor viszont Paris képtelen volt lebeszélni apját a faló beengedéséről: az athénieknek még az ajándékát sem akarom – mondta.

Mindezek után Paris volt az, aki nyilával keresztül lőtte Archileusznak az egyetlen páncéllal nem védett testrészét, az Archiles – sarkát.

Azóta nevezzük a sebezhető pontot Archilles –

saroknak. A „lábikrát” – Archilesinnak. Ez lett a veszte.

Losonci Miklós

A 720 éves egyházi átokról röviden

A kékesi kolostor mellett élő Koppány lázadó népének leszármazottai kevésbé lehettek olyan szent életűek, mint a kolostorban lakó szerzetesek. Erre utal a krónikai feljegyzés is, miszerint a „Szentendreiek VIII. Bonifác pápa rendelkezése folytán kiközösítettnek, mert a veszprémi püspök elfoglalt vagyonát nem adják vissza.”

Ez hihetetlenül hangzik. A szentendreiek nem lehettek annyira retinens népek. Ha jobban utána nézünk, kiderül, hogy nem is a szentendreiek voltak azok, hanem a kékesiek. Ott sem a remetékből lett barátok, hanem a falubeliek. 1301-ben rendelet érkezett a szentatyától, melyben a pápa a veszprémi püspök panasa folytán a Szentendre feletti Kékes lakosai ellen teljes szigorral jár el, mert ezek nemcsak hogy erőszakkal elfoglalták a veszprémi püspök birtokát, de a

tizedet, sem semminemű járandóságot nem fizettek.

Az iratokból továbbiakban kiderül, hogy a pilisi apát az óbudai olvasó kanonokkal Kékesre kiszállt. Az ottani lakosokat a rendelet szerint megintették. A megintés eredménytelensége miatt az egyházból kiközösítették.

Templomba nem járhattak, misét nem hallhattak, egyházi áldásban nem részesülhettek, nem gyónhattak, nem áldozhattak, a szomszéd község lakosaitól el lettek tiltva, velük nem érintkezhetek. A rejtélyes dolog mindenképpen az, hol lehettek birtokai a veszprémi püspöknek, amit a kékesiek olyan könnyűszerrel megdézsmálhattak volna.

Az Anna-völgy valóban püspöki birtok volt, de hát annak idején fele akkora lehetett, mint a múlt században. A területen termelhető gabonának, az egyháznak járó tizedrésze nem lehetett több néhány zsáknál. Nincs kizárva, hogy valahol máshol volt a birtok. De vajon hol? Melyik tájon?

A későbbi szőlőhegyek helyén még erdő volt. A rét helyén, a volt Óbuda –tsz területén, tó és körülötte mocsarak. Szentendre lakosai megművelhető földterület híján, a békási határban kerestek földbérletet. A szentendrei határban lévő püspöki birtok nem lehetett sem nagy, sem értékes termő birtok. Ha meg nem volt sem, az egyik sem a másik, akkor miért ütött ki a nagy háborúság? Miért kellett a veszprémi püspöknek egészen Rómába futnia ilyen nyugodtan mondhatjuk, csekélység miatt? A püspök nagyúr volt itthon. Csak egy szavába került volna, és a visegrádi várispán, aki a kékesiek gazdája volt, néhány kopjás katonával rendet rakhatott volna a kérdésben. Úgy látszik, ennek a kiátkozási procejtúrának komolyabb háttere volt. A birtoklás meg csak ürügy a komoly háttér takargatásához.

A valamikori Kékesen, mikor Mária királyné megépítette a szálló épületnek szánt kolostort, még

nagyon kevés volt a megművelésre alkalmas föld.

Mindössze egy irtvány lehetett a hosszú földeken. Ide lettek telepítve István idején Koppány vezér Baranya megyei hívei. Úgy tűnik

ezek lehettek a legveszedelmesebbek. A legrosszabb helyre kerültek. Ezen a területen éltek már háromszáz éve, és a visegrádi várispán volt a gazdájuk, felügyelőjük, aki nem sokat tett értük.

Megépült az új kolostor, benépesedett új lakókkal. Még a személyzet is új volt: Szakolca, Szenic, Miave vidéki szlovákok. Kénytelenek voltak idegen, hívó embereket hozni, mert hogy a kékesi Koppány ivadékok nem vállaltak szolgálatot a kolostorban. Még magyar szerzetesrendnél sem.

A királyné a környéket a kolostornak adományozta. Így természetesen az irtvány is a kolostor kezébe került. A kolostornak is nagy szüksége volt a darabka szántóra. A Koppány ivadékú lakosságot ezért áttelepítették a kolostortól délre fekvő völgybe, ahol a mostani Pilisszentlászló fekszik. Ott éldegéltek tovább.

Azonban húsvét elő ünnepén, feltámadáskor, amikor megszólaltak a harangok, a kékesi magyarok nem a templomba siettek, hanem a kolostori dombbal szemben lévő kopasz hegyhátra. A kopasz hegyháton irgalmatlan ostorcsattogtatással zavarták az egyháziak zsolozsmáit.

Karácsony estéjén meg tüzet gyújtottak a kertekben, jelezvén, hogy ez az ő Istenük.

A dac ősi tulajdonsága a magyarnak.

A mai Nagy-kő (szlovákul Velký Kamený) környékén találkoztak a Pilisbe erőszakkal kitelepített, száműzött Koppány utódok.

Örökké a pilisi erdőket bújták. Hogy mit cselekedtek ott a Nagy-kő környékén? A régi szokás szerint áldozatot mutattak be. Bármit is cselekedtek, a pilisi apát, aki ennek a területnek egyházi ellenőre volt, nem küldhetett reája nézve hízelgő jelentést a megyés püspök részére Veszprémbe az erdei oltárkövekkel és a pogány magyarokkal kapcsolatban. Veszprémben rossz lehetett a hangulat. Az egyházmegye területén a XIII. század végén pogány istentiszteletek! A püspök félt, nehogy híre menjen a dolognak, mert az még nagyobb botrány lett volna. A veszprémi püspök úr birtokocskát szerzett a szentendrei határban, közel Kékeshez, hátul az erdők alján. Több sem kellett a kékesieknek. A mi birtokunkat elvette a kolostor, mi elveszük a püspök földjeit! Vajon ki adhatta nekik ezt a tanácsot? Ám ezzel most már meg volt az ürügy, jelentést lehetett tenni a pápának. A kékesiekre ki lehetett mondani a szentatya egyházi átkát. Ezzel az okfejtéssel kiderül, hogy a gyanúsított Szentendre teljesen ártatlan volt ebben a dologban.

Amikor a pilisi apát a kékesieket egyházi átok alá tette, a falu kútjai is átkozottak lettek. A kolostorba nem hordhattak többet vizet azokból az átkozott kutakból. A kolostor dombjának tövében a másik oldalon volt egy forrás. Innen hordták egy darabig a vizet az apát parancsára. Ezért lett a forrás neve: az apát kútja, Apát kút, majd Apátkúti-völgy.

Befejezésül csak annyit, hogy az egyházi átok alóli felmentés a vatikáni levéltárban nem található!

Fejezet a Rejtélyes Pilis c. 2017-ben megjelent könyvemből.

F R

Komfort zónák

A brüsszeli eurokraták csillagászati összegeket keresnek. Anélkül, hogy el kellene hagyniuk a komfortzónájukat. Az 1 (egy) C- os globális felmelegedés problémáját. Az után, olaj, gáz és szénkorszak után, mint a világtörténelemben szinte mindig, jégkorszak következhet majd. Itt és most viszont demográfiai katasztrófa van. A gazdag,

civilizált, fehér keresztények a fogamzásgátló tabletta liberalizációja miatt ötven éve reprodukció képtelenek. Mialatt a világ iszlám vallású, mélyszegény, iskolázatlan népessége már 30 (harminc) évente duplázódik. Ez az emberiség mai kihívása, nem az 1 C – os felmelegedés.

Losonci Miklós

A hetvenes évek ministránsai

Bednár atya után Marczis Ferenc atya került a faluba. Mindenki csak plébános úrnak szólította. Nagyon egyszerű közvetlen ember volt, hamar megszerette a falu. Főztek sütöttek neki, és vasárnaponként vitték neki az ebédet, süteményt. Két misét tartott vasárnaponként; 8 órakor és 10 órakor, egyiket a kápolnában, másikat a templomban. Előfordult, hogy a szentbeszéd tovább tartott. Ilyenkor az asszonyok már fészkelődtek, mert a töltött csirkés húsleves szétfőtt. De a szent beszédet meg kellett hallgatni. Ő vezette be a szentmise után, hogy következő héten ki lesz a ministráns, és azt a mise végétével kihirdette. Marczis atya alatt a ministrálás szinte egy kiváltság volt. Szerettünk hozzájárni mise előtt, és mise után is. Volt egy kis linzer egy kis bambiüdítő. Nagyon közvetlen ember volt. Vicces, jó humorú.

Tíz-tizenkét ministráns volt akkoriban; Krkos Attila, Dankovics János (kapitány). Gellen Imre, és sokan mások. Heti váltásban voltak a ministránsok, mert minden nap este 6 órakor a halottakért szentmisét tartottak. Ősszel, és hétféteken a rózsafüzért imádkozták. Marczis Atyát, mi gyerekek mindig Plébános úrnak szólítottuk. A hittan órákat az iskolában tartotta, mindig a hatodik, vagy a hetedik órában. Nem igazán örültünk neki, mint gyerekek, de azért elfogadtuk

azt az egy órát. Térjünk vissza a ministránsokra; Marczis Atya felírta, hogy abban az évben a 10-12 ministráns közül ki hány napot volt szentmisén, és úgy készítette el a sorrendet a karácsonyi ajándékozás szempontjából. Karácsony előtt egy héttel fel kellett mennünk a plébániára. Volt három asztal az egyiken sütemények a másikon könyvek, kalandregények, történelmi könyvek és a harmadik asztalon pedig az igazi ajándékok a gyerekek számára; távcső, bicska, törkés, diavetítő, dobozos sakk készlettől kezdve autós kártyáig.

Megmondta ki az első idén, ki volt a legtöbbször ministráns, úgy mehetett választani. Egy könyvet lehetett és a másik asztalról még egy ajándékot. Mi már előre a sorrend előtt mert megbeszéltük, hogy ki mit fog választani.

Soha nem volt irigység köztünk, tehát nekiláttunk a süti elfogyasztásának, és ittuk rá az üdítőket. Az ajándékozást követően, még egy-két órányit beszélgettünk, majd mindenki igyekezett haza az ajándékával.

Ez bizony egy szép, nemes gesztus volt a plébános úrtól. A következő évben ismét folytatódott a verseny, hogy ki legyen az első az asztalnál.

Köszönjük Marczis atyának a szép és gazdag gyerekkor és még szép, boldog nyugdíjas éveket kívánok a szentlászlói ministránsok nevében.

Kiss Béla, hajdani ministráns

Elődeink Humora

ESKÜVŐ ELŐTT

Boriska, az eljegyzés után elment a paphoz, és megkérdezte: - Plébános úr! Ön szerint szabad nemi életet élni az esküvő előtt? – Persze, de, csak ha nem késnek el emiatt a ceremóniáról!

A CÁP

Régen virágzott a kecsketartás falunkban, de a környező hegyi településeken is.

Az akkori szólás-mondás szerint a szegény ember tehenének is hívták a kecskéket.

A kecskebakot, vagy eredeti nevén cápot nem tartott mindenki. Azt eleinte a község, majd később némely család biztosította némi pénzért, de inkább

ellenszolgáltatásért.

Lajoskát elküldte édesanyja, vinné el komájukhoz fedeztetni Viola névre hallgató kecskéjüket.

Nos, Lajoska elkísérte kedves játszótársát keresztapjához, ahol meglátta a utca szintjénél jóval magasabb udvaron fát hasogató keresztapját. Már az utcáról elkezdte kiabálni.

- Keresztapa, keresztapa, a mama üzeni, nem izélné – e meg Violát!?

A humoros keresztapa jól tudta miről van szó, de annak ellenére hazaküldte keresztfiát az alábbi szavakkal.

- Fiaccskám, vidd haza Violát, és mond meg édesanyádnak, kérje meg erre édesapádat...

Szent Mihály napja

Hamarosan itt van Szent Mihály napja. Isten hercege, az angyalok vezére, a nyugat ura, a Mennysereg seregeinek főparancsnoka – ezekkel, és még sok más jelzővel illették már Mihály arkangyalt. Jelképe a hatalmas kard, amivel legyőzte minden gonoszt. Hatalmánál csak akaraterje nagyobb, Isten iránti hűsége teljességgel megingathatatlan. Szent Mihály győzte le Lucifert és taszította a földre, mikor az fellázadt az Úr ellen, és ő oldozza majd el ideiglenesen, mikor eljön az utolsó ítélet.

Szent Mihály lova: koporsó vitelére alkalmas négylábú ravatal, hordozható állvány. Helyenként a halottaskocsi népies neve, a 4 ember által vitt halottszállító eszköznek. Az ősi hagyományok szerint az utolsó ítélet angyala, a Paradicsom őre, a halottak szószólója. Régebben, de még a múlt században is halottaink mindig házaknál voltak felravatalozva, ahonnét a rokonok barátok vitték Szent Mihály lován a halottat, a temetőbe általában hatan felváltva, és maguk temették el. Nálunk még a sírt is közeli ismerősök barátok ásták, sokszor a sziklás talajban vésték végső nyughelyét az elhunytaknak. Magam is ástam egyedül, de többedmagammal is jó néhány sírt. Minden falunak volt Szent Mihály lova. Ebből származik a mondás: „Elvitte a Szent Mihály lova” mondás jelentése: meghalt, eltemették.

Szent Mihály-napra számos, időjárással kapcsolatos szólás, közmondás ismeretes, mint például:

Szent Mihály lova deres, behozza a telet! Vagy, ha

Mihálykor dörög az ég, szép lesz az ős, de kemény a tél.

Az Ipoly menti falvakban úgy tartották, ha a fecskék még nem mentek el Szent Mihályig, akkor hosszú ősze lehet számítani.

Szent Mihály-nap után egy icce víz, két icce sár.

Egy göcseji mondás szerint Szent Mihály öltöztet, Szent György vetkőztet.

A juhászok úgy tartották, ha Mihály éjszakáján összefekszik a birka, akkor nagy tél lesz, ha pedig szét, akkor enyhe.

Az idő hidegebbre fordul, a bánátiak szerint megszakad a fű gyökere.

Úgy is mondják, hogy "Szent Mihály nap után harapófogóval sem lehet kihúzni a fűvet".

A palicsiak szerint a hal a víz fenekére húzódik, nincs többé

halfogás.

A régi rendszerben (mai szóhasználat: „az átkosban”) Létrehozták a Néphadsereg napját.

A Minisztertanács határozatot hozott a 'Néphadsereg' napjának bevezetéséről, illetve megünnepléséről. Időpontul az 1948-49. évi szabadságharc honvédseregének első jelentős győzelmi évfordulóját, szeptember 29-ét választották. 1848-ban ezen a napon Pákozdi és Sukoró között mintegy 14 ezer főnyi magyar hadsereg visszaverte a horvát bán, Josip Jelačić erőinek támadását. - A 'Néphadsereg' napjából később a 'fegyveres erők napja' lett, majd a rendszerváltás után 'honvédség napja' elnevezéssel május 21-ére tették.

F R

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomtatás: technovaszentendre@gmail.com • 06 26 309 766

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015